

Sygn. akt I ACa 144/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Józef Wąsik (spr.)
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg SSA Paweł Rygiel
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2020 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa P. L.

przeciwko (...) S.A.

w W.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 27 czerwca 2018 r. sygn. akt I C 1238/13

1. **oddala obie apelacje;**

2. **znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.**

SSA Sławomir Jamróg SSA Józef Wąsik SSA Paweł Rygiel

Sygn. akt I A Ca 144/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 lipca 2013 r. powód P. L. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od strony pozwanej – (...)Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwot:

- 970 000 zł – tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i uszczerbek na zdrowiu wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

- 83 521 zł – tytułem skapitalizowanych zaległych odsetek ustawowych od kwoty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i uszczerbek na zdrowiu, od dnia 5 kwietnia 2012 r. do dnia 17 lipca 2013 r. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa;
- 55 920 zł tytułem zwrotu kosztów opieki nad powodem od dnia 27 sierpnia 2011 r, do dnia 17 lipca 2013 r.;
- 1 423,73 zł renty wyrównawczej miesięcznie, od dnia wniesienia pozwu, płatnej z góry do dnia 5 każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności;
- 23 491,55 zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej poczynając od dnia 1 marca 2012 r. do dnia 17 lipca 2013 r. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa;
- 6 672,43 zł renty miesięcznie z tytułu zwiększonych potrzeb, począwszy od dnia wniesienia powództwa, płatnej z góry do dnia 5 każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności;
- 50.023,72 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia i rehabilitacji poniesionych przez powoda;
- 9 941,85 zł – tytułem zwrotu poniesionych kosztów dojazdu do placówek medycznych, kosztów paliwa, parkingu, oraz kosztów noclegu poniesionych przez powoda w związku z leczeniem;
- 4 576,25 zł – tytułem zwrotu kosztów zakupu żywności poniesionych przez powoda;
- 2 390,60 zł – tytułem zwrotu kosztów zakupu artykułów technicznych poniesionych przez powoda;
- 4 950 zł – tytułem zwrotu kosztów montażu podjazdu dla osób niepełnosprawnych,
- ustalenie, że strona pozwana będzie ponosić odpowiedzialność za dalsze, mogące wystąpić w przyszłości szkody, które mogą powstać u powoda w związku z uszkodzeniem ciała i wywołaniem rozstroju zdrowia będącym następstwem wypadku z dnia 27 sierpnia 2011 r. oraz
- zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Na uzasadnienie swojego żądania powód wskazał, iż w dniu 27 sierpnia 2011 r., w wyniku wypadku drogowego, powód doznał znacznego trwałego uszczerbku na zdrowiu. Sprawca wypadku był stroną umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z (...) S.A. z siedzibą w W.. Następnie z dniem 28 grudnia 2012 roku (...) S.A. z siedzibą w W. zostało przejęte przez (...)S.A., które tym samym wstąpiło w prawa i obowiązki przejmowanej spółki. Powód w wyniku zdarzenia doznał następujących obrażeń ciała, które skutkowały trwałym kalectwem, w szczególności porażeniem czterokończynowym z niewydolnością oddechową. Podkreślił, że w wyniku zdarzenia stał się osobą całkowicie niezdolną do pracy oraz niezdolną do samodzielnej egzystencji. Dodatkowo podniósł, że wypadek z dnia 27 sierpnia 2011 roku odbił się ogromnym piętnem na jego psychice, w chwili wypadku miał 26 lat. Do końca życia będzie poruszał się na wózku inwalidzkim.

Powód wskazał, że dnia 29 lutego 2012 r. zgłosił stronie pozwanej szkodę osobową, wnosząc o wypłatę kwoty 509.785,35 zł, na którą składały się następujące kwoty: -500.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, 3.085,79 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia, 5.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów opieki, 1.229,56 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów do placówek medycznych.

Strona pozwana pismem z dnia 16 marca 2012 roku przyznała powodowi zadośćuczynienie w wysokości 5.000,00 zł. Powód podał, że kolejnym pismem z 5 kwietnia 2012 r. strona pozwana przyznała powodowi dopłatę do kwoty zadośćuczynienia w wysokości 25.000,00 zł. W uzasadnieniu skazano, że w związku z niezapięciem pasów bezpieczeństwa w samochodzie, powód przyczynił się do powstania szkody w 70%, w związku z czym, ogólna kwota 100.000,00 zł zadośćuczynienia, należnego powodowi w opinii strony pozwanej, ulega pomniejszeniu o 70% i wynosi 30.000 zł.

Pozwany (...) S.A. w W. w odpowiedzi na pozew z dnia 7 października 2013 r. wniósł o oddalenie pozwu w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania.

Pozwany podniósł, iż analiza zgromadzonej dokumentacji wskazuje, że powód przyczynił się do zaistnienia skutków zdarzenia co najmniej w 75%, gdyż podobnie jak pozostali uczestnicy wypadku, podróżował bez zapiętych pasów bezpieczeństwa. Ponadto pozwany wskazał, że powód nie wykazał, czy rzeczywiście korzysta z pomocy psychologów i psychiatrów. Wskazał również, że powód nie wykazał, że wypadek i jego następstwa spowodowały rozpad małżeństwa powoda. Pozwany zakwestionował także zasadność roszczenia o zwrot kosztów żywności, zakupów i środków technicznych w całości. Pozwany zakwestionował ponadto wysokość renty, której domaga się powód. Pozwany podnosi, że powód nie przedstawia wcześniejszych umów o pracę czy też informacji w jaki sposób zarabkował, a w związku z tym brak jest podstaw do twierdzenia, że gdyby nie wypadek to zarobki powoda kształtowałyby się na właśnie takim poziomie. Pozwany podniósł także, że sam fakt niezdolności powoda do pracy nie powoduje z automatu prawa do renty.

W piśmie z dnia 2 lutego 2018 r., powód zmodyfikował roszczenie, wnosząc ostatecznie o zasądzenie następujących kwot:

- 1.720.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi odsetkami za opóźnienie:
- od kwoty 1.220.000,00 zł od dnia 17 lipca 2013 r., do dnia zapłaty,
- od kwoty 500.000,00 zł od dnia doręczenia stronie pozwanej odpisu przedmiotowego pisma do dnia zapłaty,
- kwoty 83.521,00 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych od kwoty zadośćuczynienia od dnia 5 kwietnia 2012 r., do dnia 17 lipca 2013 r., wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 17 lipca 2013 r., do dnia zapłaty,
- kwoty 178.944 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty opieki w okresie od dnia 27 sierpnia 2011 r. do dnia 17 lipca 2013 r., wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:
- od kwoty 55.920,00 zł od dnia 2 lutego 2015 r., do dnia zapłaty,
- od kwoty 123.024,00 zł od dnia doręczenia stronie pozwanej pisma do dnia zapłaty;
- kwoty 1.423,73 zł tytułem renty wyrównawczej miesięcznie począwszy od dnia 17 lipca 2013 r., i na przyszłość płatnej z góry do 5 dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wymagalności każdej z rat do dnia zapłaty;
- kwoty 23.491,55 zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej, poczynionej od dnia 1 marca 2012 r., do dnia 17 lipca 2013 r., wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 17 lipca 2013 r., do dnia zapłaty,
- kwoty 14.539,43 zł renty miesięcznie tytułem zwiększonych potrzeb od dnia 17 lipca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., płatnej z góry do 5 dnia miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:
- od kwoty 6.672,43 zł miesięcznie od dnia wymagalności każdej z rat do dnia zapłaty,
- od kwoty 7.867,00 zł od dnia doręczenia stronie pozwanej odpisu pisma do dnia zapłaty,
- kwoty 20.299,43 zł renty miesięcznie tytułem zwiększonych potrzeb od dnia 1 stycznia 2016 r., i na przyszłość płatnej z góry do 5 dnia każdego miesiąca, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:
- od kwoty 6.672,43 zł od dnia wymagalności każdej z rat do dnia zapłaty,
- od kwoty 13.627,00 zł miesięcznie od dnia doręczenia stronie pozwanej niniejszego pisma;

- kwoty 30.023,72 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia i rehabilitacji poniesionych przez powoda wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 2 lutego 2015 r. do dnia zapłaty;

- kwoty 9.941,85 zł tytułem poniesionych w związku z leczeniem kosztów dojazdu do placówek medycznych, kosztów paliwa, parkingów oraz noclegu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 lutego 2015 r., do dnia zapłaty;

- kwoty 4.576,25 zł zwrotu kosztów żywności, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 lutego 2015 r., do dnia zapłaty;

- kwoty 2.390,60 zł tytułem zwrotu kosztów zakupu artykułów technicznych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 2 lutego 2015 r., do dnia zapłaty;

- kwoty 4.950,00 zł tytułem zwrotu kosztów montażu podjazdu dla niepełnosprawnych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 lutego 2015 r., do dnia zapłaty;

- odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 80.000,00 zł, stanowiących uiszczoną przez pozwanego w toku postępowania kwotę zadośćuczynienia, liczonych od dnia 17 lipca 2013 r., do dnia wniesienia pozwu do dnia 4 lutego 2016 r., oraz

- ustalenie, że strona pozwana ponosić będzie odpowiedzialność za dalsze, mogące wystąpić w przyszłości szkody, które mogą powstać u powoda w związku z uszkodzeniem ciała i wywołaniem rozstroju zdrowia.

W uzasadnieniu powód wskazał, że podstawą rozszerzenia powództwa była opinia sporządzona przez biegłych sądowych, dotycząca następstw wypadku z dnia 27 sierpnia 2011 r., oraz dalszego życia i funkcjonowania powoda, na podstawie której aktualny uszczerbek na zdrowiu powoda został określony na 280%. Ponadto podał, że zgodnie z opinią powód, wymaga całodziennej opieki, ponadto przy wykonaniu czynności sanitarno – higienicznych niezbędne są co najmniej dwie osoby w wymiarze dwa razy dziennie po dwie godziny łącznie 32 godziny. Wobec tego przyjmując stawkę za opiekę od 17 lipca 2013 r., do dnia 1 stycznia 2016 r., w kwocie 12 zł, a od dnia 1 stycznia 2016 r., w kwocie 18 zł, zasadnym stało się zwiększenie roszczenia odnośnie renty z tytułu zwiększonych potrzeb oraz odszkodowania z tytułu kosztów opieki.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2018r Sąd Okręgowy w Krakowie, orzekł, że:

1/ umorza postępowanie w zakresie kwot 180 000 zł (sto osiemdziesiąt tysięcy) tytułem zadośćuczynienia i 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy) tytułem odszkodowania związanego z kosztami leczenia i rehabilitacji;

2/ zasądza od strony pozwanej(...) S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 820 000 zł (osiemset dwadzieścia tysięcy) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 lipca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty- tytułem zadośćuczynienia;

3/ zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 83 350 zł (osiemdziesiąt trzy tysiące trzysta pięćdziesiąt tysięcy) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 lipca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty- tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od kwoty 500 000 zł tytułem zadośćuczynienia za okres od dnia 5 kwietnia 2012 r. do dnia 16 lipca 2013 r;

4/ zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 149 856 zł (sto czterdzieści dziewięć tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot:

- 55 920 zł od dnia 2 lutego 2015 r do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- 93 936 zł od dnia 6 marca 2018 r do dnia zapłaty,

tytułem odszkodowania za poniesione w okresie od dnia 27 sierpnia 2011 r. do dnia 17 lipca 2013 r koszty opieki;

5/ zasądza od strony pozwanej(...)S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 30 023,72 zł (trzydzieści tysięcy dwadzieścia trzy złote 72/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 2 lutego 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania związanego z leczeniem i rehabilitacją;

6/ zasądza od strony pozwanej(...) S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 9941,85 zł (dziewięć tysięcy dziewięćset czterdzieści jeden złotych 85/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 2 lutego 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania związanego z kosztami dojazdów do placówek medycznych, paliwa, parkingów i noclegów;

7/ zasądza od strony pozwanej(...) S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 4576,25 zł (cztery tysiące pięćset siedemdziesiąt sześć złotych 25/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 2 lutego 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania związanego z zakupem żywności;

8/ zasądza od strony pozwanej(...) S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 2390,60 zł (dwa tysiące trzysta dziewięćdziesiąt złotych 60/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 2 lutego 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania związanego z zakupem artykułów technicznych;

9/ zasądza od strony pozwanej (...)S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 4950 zł (cztery tysiące dziewięćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 2 lutego 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania związanego z kosztami montażu podjazdu;

10/ zasądza od strony pozwanej (...)S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 23 491,55 zł (dwadzieścia trzy tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden złotych 55/100) tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej tytułem utraconych dochodów liczonej za okres od marca 2012 r. do lipca 2013 r. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 lipca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

11/ zasądza od strony pozwanej(...)S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 1423,73 zł (jeden tysiąc czterysta dwadzieścia trzy złote 73/100) tytułem renty wyrównawczej tytułem utraconych dochodów płatnej co miesiąc począwszy od sierpnia 2013 r. do 10-go dnia każdego następującego po sobie miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

12/ zasądza od strony pozwanej(...)S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 13 100 zł (trzynaście tysięcy sto złotych) tytułem renty z tytułu zwiększonych potrzeb, płatnej co miesiąc począwszy od sierpnia 2013 r. do grudnia 2015 r. do 10-go dnia każdego następującego po sobie miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat od kwot:

- 6672, 43 zł od sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty,

-6427,57 zł od marca 2018 r. do dnia zapłaty,

13/ zasądza od strony pozwanej(...) S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 18 220 zł (osiemnaście tysięcy dwieście dwadzieścia złotych) tytułem renty z tytułu zwiększonych potrzeb, płatnej co miesiąc począwszy od 1 stycznia 2016 r. do 10-go dnia każdego następującego po sobie miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat od kwot:

- 6672, 43 zł do sierpnia 2013 r do dnia zapłaty,

- 11 547, 57 zł od marca 2018 r do dnia zapłaty,

14/ zasądza od strony pozwanej (...)S.A. w W. na rzecz powoda P. L. ustawowe odsetki liczone od kwoty 80 000 zł (osiemdziesiąt tysięcy złotych) za okres od dnia 17 lipca 2013 do dnia 3 lutego 2016;

15/ ustala, że strona pozwana (...)S.A. w W. ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku z dnia 27 sierpnia 2011 r jakie mogą z tego tytułu u powoda wystąpić w przyszłości;

16/ w pozostałym zakresie powództwo oddala;

17/ zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. L. kwotę 7217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Za podstawę faktyczną rozstrzygnięcia Sąd przyjął następujący stan faktyczny:

Bezsporne w przedmiotowej sprawie było: W dniu 27 sierpnia 2011 r. w miejscowości R. doszło do wypadku drogowego, w którym brał udział powód P. L.. Kierowca samochodu osobowego marki P. o nr rej. (...), naruszając zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego, doprowadził do zderzenia się pojazdów, na łuku drogi w lewo zjechał na prawe pobocze, a następnie wjechał w pole uprawne, gdzie doprowadził do kilkukrotnego wywrócenia się pojazdu, za co został uznany winnym popełnienie czynu z art. 177 § 1 kk. Efektem zawinionego zachowania sprawcy było spowodowanie obrażeń pasażerów z nim jadących, w tym także powoda. Sprawca wypadku w dniu zdarzenia był stroną umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. z siedzibą w W.. W dniu 28 grudnia 2012 r., (...) S.A. z siedzibą w W. zostało przejęte przez (...)S.A. z siedzibą w W.. W związku z czym (...) S.A. w W. wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki przejmowanego podmiotu.

Po wypadku powód został przyjęty do Szpitala (...) w K. na oddział (...)gdzie w dniu 27 sierpnia 2011 r. poddany został repozycji zwknięcia kręgosłupa szyjnego c6/c7 z discektomią na tym poziomie oraz spondylodezji przedniej C6/C7 z użyciem przeszczepów kostnych allogennych mrożonych. Następnie po odbyciu powyższych zabiegów powód został przeniesiony na Oddział (...) Szpitala (...) w K., gdzie przebywał przez 31 dni, pomiędzy 27 sierpnia 2011 r., a 26 września 2011 r. Został wówczas poddany repozycji zwknięcia kręgosłupa szyjnego C6/C7, zespolenia złamania kręgosłupa szyjnego C6, ograniczonemu drenażowi ułożeniowemu, antybiotykoterapii empirycznej modyfikowanej wg. posiewów, sztucznej wentylacji, tracheotomii oraz założenia przezskórnej endoskopowej gastrostomii (PEG). Kolejno powód został przewieziony do Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) w Szpitalu(...) w K. na Oddział(...) gdzie przebywał przez 12 dni, pomiędzy 26 września 2011 r., a 7 października 2011 r. W przedmiotowej placówce został poddany zabiegowi usunięcia płytki z dostępu przedniego z częściowym usunięciem trzonu kręgosłupa szyjnego C7, laminectomii kręgosłupa szyjnego C5/C6/C7, usunięcia stawów międzywyrostkowych w kręgosłupie szyjnym C6/C7, repozycji zwknięcia z dostępu tylnego, odbarczenie rdzenie i korzeni rdzeniowych, stabilizacja przemasadowa kręgosłupa szyjnego C5/C6/Th1/Th2 oraz stabilizacji z dostępu przedniego płytką (implant tytanowy) kręgosłupa szyjnego C6/C7/ Th1. Następnie powód został skierowany do Szpitala (...) w K. na Oddział (...) gdzie przebywał przez okres 27 dni pomiędzy 7 października 2011 r., a 2 listopada 2011 r. placówce przebył zabieg sztucznej wentylacji, rehabilitacji oddechowej, leczeniu farmakologicznemu, płynoterapii i drenażowi ułożeniowemu. Dalej powód został skierowany do Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) Szpital (...) R. w K. na Oddział (...) gdzie przebywał prze okres 29 dni pomiędzy 2 listopada 2011 r., a 30 listopada 2011 r., gdzie został poddany zachowawczemu leczeniu rehabilitacyjnemu oraz farmakoterapii. Ponadto powód przez okres 2 dni pomiędzy 11 września 2012 r., a 12 września 2012 r., przebywał na Oddziale(...) (...) Szpitala (...)gdzie został poddany zabiegowi wymiany rurki tracheotomijnej i bronchoskopii. Później powód został skierowany na Oddział (...) (...) Szpitala (...) II, gdzie przebywał w dniu 28 stycznia 2013 r., i w którym został poddany zabiegowi założenia cewnika F. nr(...) Kolejno powód został skierowany na Oddział (...) Samodzielnego Publicznego Zespołu opieki Zdrowotnej w P., gdzie przebywał przez 14 dni, w okresie od dnia 14 lutego 2013 r., do 1 marca 2013 r., i w którym został poddany zabiegom farmakologii i wentylacji

sztucznej. Natomiast od pomiędzy 6 czerwca 2013 r., a 10 czerwca 2013 r., powód przebywał na Oddziale (...) (...) Publicznego Zespołu (...) w P., gdzie został poddany zabiegowi farmakoterapii i okresowej wentylacji sztucznej. W dniu 25 maja 2014 r. wydano orzeczenie o stopniu niepełnosprawności powoda. Zaliczono go do znacznego stopnia niepełnosprawności. Orzeczenie zostało wydane na stałe.

W dniu 29 lutego 2012 r. powód zgłosił pozwanemu szkodę osobową, wnosząc o wypłatę kwoty 509.785,35 zł, tytułem zadośćuczynienia, zwrotu kosztów leczenia, zwrotu kosztów opieki nad powodem oraz dojazdów do placówek medycznych. Pozwany w piśmie z dnia 16 marca 2012 r., przyznał powodowi zadośćuczynienie w kwocie 5.000,00 zł. W piśmie z dnia 5 kwietnia 2012 r., pozwany przyznał powodowi dopłatę w wysokości 26.006,74 zł, tytułem zadośćuczynienia, zwrotu kosztów leczenia, dojazdów oraz noclegu, wskazując, że w 70% przyczynił się do wystąpienia szkody. Decyzją z dnia 9 września 2013 r., pozwany wypłacił kwotę 4.518,85 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia i dojazdów. W piśmie z dnia 3 lutego 2016 r., pozwany wypłacił na rzecz powoda kwotę 80.000,00 zł. Następnie w toku procesu pozwany wypłacił powodowi kwotę 180.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 20.000,00 zł odszkodowania związanego z kosztami leczenia i rehabilitacji. Ponadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny: W związku z wypadkiem z dnia 27 sierpnia 2011 r., powód doznał obrażeń ciała w postaci: złamania kręgosłupa na poziomie C6/C7 ze zwichnięciem i złamaniem górnej blaszki trzonu C7 z niedowładem spastycznym czterokończynowym, niewydolnością oddechową i stłuczeniem płuc. Następstwem przebytych urazów u powoda jest niewydolność oddechowa, nawracające zakażenia układu oddechowego i układu moczowego, zaburzenia adaptacyjne z depresją reaktywną na sytuację, w której się znajduje oraz zaburzenia porozumiewania się i artykulacji w przebiegu zabiegu tracheotomii. U powoda nastąpił trwały uszczerbek na zdrowiu, uniemożliwiający samodzielne stanie i siedzenie – 100%, zaburzenie depresyjne i problemy z porozumiewaniem się z uwagi na mechaniczną wentylację – 60%, tracheostomii definitywnej w związku z uszkodzeniem rdzenia kręgowego i niewydolnością oddechową przebiegającą z zaburzeniami głosu – 40%, nawracającego zapalenia płuc spowodowanego czynnikiem zakaźnym 25% oraz złamaniem ze zwichnięciem w odcinku szyjnym kręgosłupa z ograniczeniem ruchomości 15% oraz 40% z tytułu dysfunkcji pęcherza moczowego i odbytnicy oraz zaburzeń wzroku. Łącznie trwały uszczerbek na zdrowiu wyniósł 280%. Wobec powyższego powód wymaga stałej rehabilitacji zmierzającej do zmniejszenia spastycznego napięcia mięśni, wspomagania wentylacji mechanicznej z zastosowaniem odpowiedniego urządzenia technicznego i stałego nadzoru sprawowanego przez specjalistę anestezjologa oraz stałego nadzoru lekarskiego w celu określenia bieżących potrzeb zdrowotnych powoda głównie układu oddechowego i moczowego oraz motoryki przewodu pokarmowego.

Powód wymaga ciągłej rehabilitacji, licznych wizyt u specjalistów, w tym również psychoterapii indywidualnej co najmniej trzy razy w tygodniu ze względu na nasilone zaburzenia adaptacyjne i depresyjne. Wymiany łóżka umożliwiającego pielęgnację z czterech stron, dostosowania pomieszczenia, w którym przebywa powód dla osoby obłożnie chorej umożliwiając wjazd i wyjazd łóżkiem, odpowiedniego przystosowania łazienki, zakupu przenośnika dla osoby obłożnie chorej ułatwiającego pielęgnację oraz zakupu urządzeń multimedialnych umożliwiających komunikowanie się społeczne.

Dowód: opinia główna oraz opinia uzupełniająca biegłych sądowych Zakładu Medycyny Sądowej, w tym specjalistów neurochirurgii, neurologii, chirurgii- traumatologii, ortopedii i neuroortopedii, anestezjologii i intensywnej terapii, chorób wewnętrznych i gastroenterologii k. 937-942, k. 970-971, zeznania świadka J. L. k. 320-321, zeznania powoda k. 708-709, zeznania świadka A. S. 695-696, zeznania świadka P. Ż. (1) k. 696-697.

Powód w chwili wypadku miał(...) lat, był aktywny zawodowo i fizycznie. Pracował głównie w oparciu o umowy zlecenia, był brygadzystą i montował rusztowania. Pomiędzy 2010-2011, jego zarobki kształtowały się na poziomie 1.423,73 zł miesięcznie. Posiadał wielu znajomych i nie miał problemów zdrowotnych. Mieszkał z żoną i synem. Wypadek uniemożliwił powodowi zdolność zarabkowania, gdyż z powodu następstw wypadku powód stał się osobą trwale niezdolną do pracy oraz całkowicie zależną od innych osób. Do lutego 2012 r., otrzymywał zasiłek z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W chwili obecnej ograniczone zostały również kontakty społeczne, rozwiódł się z małżonką i ma jedynie sporadyczny kontakt z synem.

Dowód: zeznania świadka J. L. k. 320-321, zeznania powoda k. 708-709, zeznania świadka A. S. 695-696, zeznania świadka P. Ż. (1) k. 696-697.

W przedmiotowej sprawie nie można jednoznacznie stwierdzić, czy powód podczas wypadku miał zapięte pasy. Pomimo tego zakres uszkodzeń pojazdu oraz analiza przebiegu dachowania wskazuje, że pas bezpieczeństwa nie byłby w stanie zapewnić powodowi pełnej ochrony. Wobec tego, nawet przy zapiętych pasach obrażenia jakich doznał powód, nie byłyby wykluczone.

Dowód: opinia biegłego ds. technicznej i kryminalistycznej rekonstrukcji wypadków drogowych k. 801-827, opinia biegłych z zakresu medycyny sądowej i rekonstrukcji pojazdów mechanicznych k. 843-850.

Powód wymaga stałej opieki w wymiarze 24 godziny na dobę, sprawowanej przez jedną osobę. Ponadto przy wykonaniu czynności sanitarno – higienicznych niezbędna jest pomoc drugiej osoby w wymiarze 2 godzin dziennie.

W okresie od dnia 27 sierpnia 2011 r., do dnia 17 lipca 2013 r., koszt usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych, zgodnie z informacją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w K. wynosił 12 zł. Od dnia 1 stycznia 2016 r., koszt usług wynosi 18 zł. Na miesięczne wydatki powoda składają się: kwota 2.242,00 zł tytułem kosztów leczenia i rehabilitacji, kwota 295,84 zł tytułem kosztów dojazdów, kwota 134,71 zł tytułem kosztów noclegów, kwota 203,38 zł tytułem kosztów żywności, kwota 106,25 zł tytułem kosztów artykułów technicznych i odzieży oraz koszty całodobowej opieki, sprawowanej przez jedną osobę i dodatkowo pomoc drugiej osoby w wymiarze 2 godzin dziennie.

Dowód: opinia główna oraz opinia uzupełniająca biegłych sądowych Zakładu Medycyny Sądowej w tym specjalistów neurochirurgii, neurologii, chirurgii- traumatologii, ortopedii i neuroortopedii, anestezjologii i intensywnej terapii, chorób wewnętrznych i gastroenterologii k. 937-942, k. 970-971, zeznania świadka J. L. k. 320-321, zeznania powoda k. 708-709, rachunki i faktury k. 133-143, k. 146-155, k. 177-211, k. 729-771

W związku z doznanymi urazami, powód od dnia wypadku przeznaczył na leczenie i rehabilitację kwotę 30 023,72 zł. Ponadto poniósł koszty związane z dojazdami do placówek medycznych, paliwa, parkingów i noclegów w kwocie 9 941,85 zł. Koszty specjalistycznej diety wysokobiałkowej, odpowiednio zbilansowanej dla osoby obłożnej w kwocie 4.576,25 zł. Koszty zakupu artykułów technicznych w kwocie 2.390,60 zł, oraz koszty związane z montażem podjazdu 4.950 zł.

Dowód: opinia główna oraz opinia uzupełniająca biegłych sądowych Zakładu Medycyny Sądowej w tym specjalistów neurochirurgii, neurologii, chirurgii- traumatologii, ortopedii i neuroortopedii, anestezjologii i intensywnej terapii, chorób wewnętrznych i gastroenterologii k. 937-942, k. 970-971, zeznania świadka J. L. k. 320-321, zeznania powoda k. 708-709, rachunki i faktury k. 133-143, k. 146-155, k. 177-211, k. 729-771.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów powołanych powyżej i znajdujących się w aktach sprawy dopuszczonych w charakterze dowodu. Wskazane dokumenty dają podstawę dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Sąd uznał je za autentyczne i wiarygodne. Ich treść i forma nie budziły zastrzeżeń i wątpliwości oraz nie ujawniły się okoliczności, które podważyłyby wiarygodność tych dowodów i godziły w ich moc dowodową od strony materialnej czy formalnej. Sąd podzielił wnioski płynące z opinii głównej oraz opinii uzupełniającej biegłych sądowych Zakładu Medycyny Sądowej, w tym specjalistów neurochirurgii, neurologii, chirurgii- traumatologii, ortopedii i neuroortopedii, anestezjologii i intensywnej terapii, chorób wewnętrznych i gastroenterologii. Przedstawiały one w sposób spójny i przejrzysty przebieg choroby i obecny stan zdrowia powoda. Opinie te zostały sporządzone w sposób fachowy i rzetelny. Treść sporządzonych opinii stanowi podstawę do określenia rzeczywistej krzywdy doznanej przez powoda w związku ze zdarzeniem, które miało miejsce w dniu 27 sierpnia 2011 r., kosztów związanych z jego dalszą rehabilitacją i leczeniem, jak również możliwości wystąpienia w przyszłości dodatkowych skutków zdarzenia. Zarzuty pozwanego do opinii stanowiły w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi ustaleniami, a wszelkie wątpliwości zostały ostatecznie rozstrzygnięte w opinii uzupełniającej.

Ponadto treść sporządzonych opinii biegłego ds. technicznej i kryminalistycznej rekonstrukcji wypadków drogowych oraz opinii biegłych z zakresu medycyny sądowej i rekonstrukcji pojazdów mechanicznych, były również pomocne w ustaleniu jakich obrażeń doznałby powód w przypadku gdy miałby zapięte pasy bezpieczeństwa a jakich doznałby gdyby pasy nie były zapięte. Co prawda na podstawie przedmiotowych opinii nie można jednoznacznie stwierdzić, czy w chwili zdarzenia powód miał zapięte pasy czy też nie. Jednak z obu opinii wynika, że pas bezpieczeństwa nie byłby w stanie zapewnić powodowi pełnej ochrony, a nawet przy zapiętych pasach obrażenia jakich doznał powód, nie byłyby wykluczone. Mając na uwadze stwierdzenia biegłych w sporządzonych opiniach, Sąd przyznając powodowi kwotę zadośćuczynienia nie uwzględnił w ogóle przyczynienia się powoda do skutków wypadku. Ponadto wskazać należy, że obie opinie nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania.

Odnośnie dowodów osobowych Sąd dał wiarę zarówno zeznaniom świadków J. L., A. S. oraz P. Ż. (2) jak również zeznaniom powoda, gdyż były one jasne, spójne i logiczne. W swej relacji świadczenie ci opisali wszystkie zapamiętane przez siebie okoliczności dotyczące stanu zdrowia powoda i podejmowanego przez niego leczenia. Ich relacje są rzeczowe i wzajemnie się uzupełniają. Sąd odmówił waloru wiarygodności zeznaniom świadka D. W. (k. 320-321) jedynie odnośnie okoliczności zapięcia pasów bezpieczeństwa przez powoda podczas zdarzenia. Świadek wskazał jedynie, że powód zapiał pas, ponieważ po wypadku „widział, że pasy wisiały na P.”. Ponadto jak sam wskazał w chwili zdarzenia był pod wpływem alkoholu. Jednocześnie jak już wskazano powyżej z materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie jednoznacznie wynika, że pas bezpieczeństwa nie byłby w stanie zapewnić powodowi pełnej ochrony, a jego zapięcie nie wykluczałoby obrażenia jakich doznał powód.

Powód cofnął powództwo z zakresie kwoty 180.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 20.000,00 zł tytułem odszkodowania związanego z kosztami leczenia i rehabilitacji, z uwagi na wypłacenie tych kwot przez pozwanego na rzecz powoda w toku procesu, wobec powyższego Sąd postanowił jak w pkt I wyroku.

W ocenie Sądu strona powodowa w żaden sposób nie udowodniła także, że skutki wypadku z dnia 27 sierpnia 2011 r., miały wpływ na rozpad małżeństwa powoda i ograniczenie jego kontaktów z synem.

Zadośćuczynienie:

Sąd miał na uwadze, że skutki przedmiotowego zdarzenia wyrażają się w długotrwałym cierpieniu fizycznym i psychicznym. Dotknęły powoda tym boleśniej, że w chwili wypadku był młodym mężczyzną (miał(...) lat), miał rodzinę, był osobą w pełni sprawną fizycznie, aktywną zawodowo i towarzysko. Powód na skutek wypadku doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu oszacowanego na 280%, co sprawiło, że stał się całkowicie zależny od pomocy innych osób, w szczególności matki. Jednocześnie stan jego zdrowia nie rokuje żadnych szans na znaczącą poprawę. Cierpieniom fizycznym niewątpliwie towarzyszą silne przeżycia natury psychicznej, wynikające z licznych ograniczeń w życiu codziennym, co skutkuje u powoda znacznym obniżeniem jakości życia oraz poczucia własnej wartości. Powód nie radzi sobie z zaistniałą sytuacją psychicznie i cierpi na zaburzenia depresyjne. Należy podkreślić, że szkoda niemajątkowa dotyka sfery doznań psychicznych człowieka, obejmuje ból, cierpienie, tak fizyczne, jak i psychiczne, jest niewymierna i w zasadzie nieodwracalna, dlatego nie da się jej wyrazić i ocenić w sposób wymierny w kwocie pieniężnej. Można to uczynić jedynie w sposób przybliżony, pośredni, a tym samym niedoskonały. W ocenie Sądu zadośćuczynienie w powołanej wysokości uwzględnia obniżenie jakości życia powoda we wszystkich powołanych płaszczyznach, ujemne przeżycia z tym związane i w pośredni sposób pozwoli na wyrównanie uszczerbku doznanego przez powoda.

Uwzględniając powyższe okoliczności oraz przedstawione dyrektywy orzekania w sprawach o zadośćuczynienie, Sąd zasądził kwotę 820.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia (uznając, że całe zadośćuczynienie powinno wynieść 1.100.000 zł). W ocenie Sądu oczywistą rzeczą jest, że z uwagi na stan zdrowia powoda oraz brak szans na wyzdrowienie i samodzielność w przyszłości, żadne pieniądze nie zrekompensują powodowi doznanej krzywdy, jednakże zdaniem Sądu zasądzona kwota jest wyważona i adekwatna do rozmiaru cierpień, które dotknęły powoda.

Powyższą kwotę Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 lipca 2013 r., gdyż była to data wniesienia pozwu. Za okres do dnia 31 grudnia 2015 r. zasądzono odsetki ustawowe, zgodnie z art. 481 § 2 zd. 1 k.c. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r.) w zw. z art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1830). Za okres poczynając od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty zasądzono odsetki ustawowe za opóźnienie przewidziane w art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym od tej daty. O odsetkach od zadośćuczynienia orzeczono na podstawie art. 481 k.c., od daty wniesienia pozwu, zgodnie z żądaniem pozwu.

W pkt III wyroku Sąd orzekł o przyznaniu 83.350,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 lipca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z ustawowymi wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od kwoty 500.000 zł tytułem zadośćuczynienia za okres od dnia 5 kwietnia 2012 r. od dnia 16 lipca 2013 r. Zgodnie z art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy.

W niniejszej sprawie Sąd przyjął, że termin zapłaty odsetek upłynął bezskutecznie w dniu 5 kwietnia 2012 r., gdyż podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w orzeczeniu z dnia 14 stycznia 2011 r., sygn. akt I PK 145/10 iż zadośćuczynienie przysługuje z odsetkami od dnia opóźnienia, czyli wezwania do zapłaty, a nie od dnia jego zasądzenia. Zgodnie z wymaganymi przesłankami wniosek o przyznanie tych odsetek znalazł się już w pozwie. Za kwotę od której naliczono odsetki Sąd wskazał 500.000,00 złotych, gdyż była to kwota zadośćuczynienia o wypłatę której powód wniósł pismem z dnia 29 lutego 2012 r. zgłaszając pozwanej szkodę osobową.

Odszkodowanie:

Powód wniósł o zasądzenie kwoty 178.944,00 zł tytułem odszkodowania z tytułu kosztów opieki osób trzecich w okresie od dnia 27 sierpnia 2011 r. do dnia 17 lipca 2013r. Z materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie jednoznacznie wynika, że powód od dnia wypadku wymagał stałej całodobowej opieki ze strony osób najbliższych. Powód wykazywał, że wymaga całodziennego opieki, ponadto przy wykonaniu czynności sanitarno – higienicznych niezbędne są jego zdaniem co najmniej dwie osoby w wymiarze dwa razy dziennie po dwie godziny łącznie 32 godziny. Sąd doszedł do przekonania, że powód wymaga całodobowej opieki sprawowanej przez jedną osobę. Ponadto przy wykonaniu czynności sanitarno – higienicznych niezbędna jest pomoc drugiej osoby w wymiarze 2 godzin dziennie, tj. łącznie 28 godzin. Przyjmując stawkę godzinową od 17 lipca 2013 r., do dnia 1 stycznia 2016 r., w kwocie 12 zł, natomiast od dnia 1 stycznia 2016 r., w kwocie 18 zł; Sąd uznał za zasadne zasądzenie na rzecz powoda kwoty 149.856,00 zł tytułem odszkodowania z tytułu kosztów opieki osób trzecich, oddalając żądanie w pozostałym zakresie o czym orzekł w pkt IV przedmiotowego wyroku.

W przedmiotowej sprawie powód domagał się ponadto zasądzenia od strony pozwanej odszkodowania zapłaty kwoty 30 023,72 zł tytułem odszkodowania związanego z leczeniem i rehabilitacją; kwoty 9 941,85 zł tytułem odszkodowania związanego z kosztami dojazdów do placówek medycznych, paliwa, parkingów i noclegów, kwoty 4576,25 zł tytułem odszkodowania związanego z zakupem żywności, kwoty 2390,60 zł tytułem odszkodowania związanego z zakupem artykułów technicznych oraz kwoty 4 950,00 zł tytułem odszkodowania związanego z kosztami montażu podjazdu. W ocenie Sądu powyższe koszty są uzasadnione ze względu na rodzaj i rozmiary poniesionego uszczerbku, ponadto ich wysokość znajduje odzwierciedlenie w materiale dowodowym zgromadzonym w przedmiotowej sprawie, a przede wszystkim opinii biegłych, zeznaniach świadków i złożonych przez powoda fakturach i rachunkach.

O ustawowych odsetki za opóźnienie od powyższych kwot Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pisma rozszerzającego powództwo z dnia 2 lutego 2018 r., w którym w związku z zaniechaniem sprecyzowania roszezeń odsetkowych od wskazanych w pozwie kwot, zasadnym było określić datę początkową na trzy lata wstecz od daty wniesienia pisma rozszerzającego powództwo z dnia 2 lutego 2018 r. do dnia zapłaty.

Renta wyrównawcza z tytułu utraconych dochodów oraz renta z tytułu zwiększonych potrzeb.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do renty wyrównawczej z tytułu utraty zdolności do pracy Sąd wskazał, że ma ona rekompensować poszkodowanemu uszczerbek, który wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia powstał w jego dochodach z tytułu pracy zarobkowej lub prowadzonej działalności gospodarczej. Będzie on równy różnicy między hipotetycznymi dochodami, które osiągałby, gdyby nie doszło do zdarzenia szkodzącego, a dochodami, które uzyskuje, będąc poszkodowanym, uwzględniając także świadczenia otrzymywane z tytułu ubezpieczenia społecznego. Przy ustalaniu wysokości renty wyrównawczej, określając wielkość hipotetycznych dochodów uprawnionego, należy uwzględnić wszelkie jego dochody dotychczas uzyskiwane, również nieregularnie (np. dorywczo, z prac zleconych, okresowe premie, świadczenia w naturze), a także te dochody, których uzyskanie w przyszłości było wysoce prawdopodobne (bardzo realne), jeżeli ocena dokonywana ad casu jest uzasadniona, zważywszy na naturalny rozwój kariery zawodowej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2013r., II PK 291/12, LEX nr 1350301, oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 5 lutego 2014r., I ACa 1157/13, LEX nr 1430725). Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy w ocenie Sądu również żądanie zasądzenia renty na rzecz powoda było zasadne. Nie ulega wszakże najmniejszej wątpliwości, że wskutek doznanych urazów całkowicie utracił zdolność zarobkowania, której już nigdy nie odzyska.

W tym zakresie Sąd podniósł, iż przed wypadkiem z dnia 27 sierpnia 2011 roku powód pracował w oparciu o umowy zlecenia jako brygadzysta i otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 2.092,18 zł miesięcznie. Powód w 2010 r., uzyskał dochód w wysokości 16.151,20 zł., natomiast w 2011 r. uzyskał dochód łączny w wysokości 18.018,25 zł. Oznacza to, w latach 2010-2011 powód uzyskał dochód w wysokości 34.169,45 zł. Dzieląc tą kwotę przez 24 miesiące powód wskazał, że podstawę skapitalizowanej renty stanowi kwota 1.423,73 zł. W związku z tym, że powód do lutego 2012 r., otrzymywał z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zasiłek, od marca 2017 r., do 17 lipca 2017 r., mógłby zarobić kwotę 23.491,55 zł., i taką kwotę Sąd zasądził tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej, orzekając jak w pkt. X i XI wyroku.

Jedną z przesłanek roszczenia o rentę, wymienionych w cytowanym przepisie, jest również zwiększenie się potrzeb poszkodowanego wynikających z uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Pod pojęciem zwiększenia się potrzeb poszkodowanego należy rozumieć konieczność pokrycia kosztów utrzymania, powstałych wyłącznie w następstwie zdarzenia, które szkodę spowodowało. Do kosztów tych w pierwszej kolejności należy zaliczyć chociażby koszty związane z zapewnieniem stałej lub doraźnej opieki (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1976r., I CR 487/76, LEX nr 7854). Obowiązek kompensaty kosztów obejmuje wszelkie koszty wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, a więc wszystkie niezbędne i celowe wydatki, bez względu na to, czy podjęte działania przyniosły poprawę zdrowia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008r., II CSK 425/07, Mon. Praw. 2008, nr 3, s. 116).

W zakresie omawianego żądania powód dochodził zwrotu kosztów opieki świadczonej przez osoby drugie, a także kosztów leczenia i rehabilitacji. Żądany zwrot kosztów opieki innych osób związany jest z praktycznie całkowitym ograniczeniem możliwości samodzielnego funkcjonowania i wykonywania przez powoda podstawowych czynności życia codziennego, a więc zwiększeniem jego potrzeb. W oparciu o zeznania świadków, przesłuchanie powoda, a przede wszystkim opinie biegłych sądowych Sąd uznał, że pomoc ta była i jest w dalszym ciągu niezbędna.

Powód pierwotnie wniósł o zasądzenie kwoty wniósł o zasądzenie kwoty 6.672,43 zł miesięcznie, przy czym wskazał, że na poczet żadnej kwoty zaliczył kwotę 2.242,00 zł tytułem kosztów leczenia i rehabilitacji, kwotę 295,84 zł tytułem kosztów dojazdów, kwotę 134,71 zł tytułem kosztów noclegów, kwotę 203,38 zł tytułem kosztów żywności, kwotę 106,25 zł tytułem kosztów artykułów technicznych i odzieży oraz kwotę 3.653 zł tytułem kosztów opieki. W piśmie rozszerzającym powództwo powód wniósł o zwiększenie powyższej kwoty z uwagi konieczność całodziennej opieki jednej osoby, oraz co najmniej dwóch osób w wymiarze dwóch godzin dziennie, o kwotę 7.867,00 zł od 17 lipca 2013 r., do 31 grudnia 2015 r., oraz o kwotę 13.627 zł od dnia 1 stycznia 2016 r.

Sąd przyjął, że powód wymaga całodziennej opieki jednej osoby, oraz dodatkowo przy wykonaniu czynności sanitarno – higienicznych niezbędna jest pomoc drugiej osoby w wymiarze 2 godzin dziennie, łącznie 28 godzin. Ponadto przyjął stawki godzinowe od 17 lipca 2013 r., do dnia 1 stycznia 2016 r. na kwotę 12 zł, natomiast od dnia 1 stycznia 2016 r. na kwotę 18 zł. Wobec tego wysokość kosztów opieki osób trzecich w okresie od 17 lipca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. ustalono na poziomie 6.427,57 zł, natomiast od 1 stycznia 2016 r. na kwotę 11.547,57 zł.

Zdaniem Sądu za okres od sierpnia 2013 r., do grudnia 2015 r., powodowi należy się kwota 13 100,00 zł miesięcznie (6672,43 zł + 6427,57 zł). Natomiast od 1 stycznia 2016 r., kwota 18 220,00 zł (6672,43 zł + 11.547,57 zł).

Ustawowe odsetki za opóźnienie od kwot 6427,57 zł oraz 11.547,57 zł przyznane zostały od dnia marca 2018r. (tj. od daty doręczenia pozwanemu odpisu pisma rozszerzającego powództwo) do dnia zapłaty (punkt XII I XIII).

W punkcie XIV Sąd zasądził kwotę 80.000,00 zł tytułem kwoty uiszczonej przez pozwanego w toku postępowania o zadośćuczynienie liczonych od dnia 17 lipca 2013r., do dnia wpłaty tj. do dnia 3 lutego 2016 r. W pkt XVI Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Ustalenie odpowiedzialności na przyszłość:

Powód domagał się również ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki przedmiotowego wypadku. Żądanie to, w ocenie Sądu, jest w pełni zasadne. W tym zakresie należy odwołać się do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2009r., sygn. akt III CZP 2/09 (LEX nr 483372), w której wyrażony został pogląd, wedle którego, powód dochodzący naprawienia szkody na osobie może mieć interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości. Może on więc wnosić nie tylko o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę i odszkodowanie, ale także o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości, w związku z doznanymi obrażeniami ciała i rozstrojem zdrowia. Za takim stanowiskiem przemawia fakt, że nie wszystkie szkody na osobie zawsze powstają jednocześnie ze zdarzeniem, które wywołało uszkodzenie ciała. Poszkodowani nie mogą zatem, występując o świadczenie, określić wszystkich skutków zaistniałego wypadku, które jeszcze się nie ujawniły, a których wystąpienie jest prawdopodobne. W jakimś czasie po zdarzeniu mogą bowiem ujawnić się kolejne jego następstwa, których z uwagi na indywidualne właściwości organizmu, przebieg leczenia czy rehabilitację, przewidzieć nie można.

Ze sporządzonej na potrzeby niniejszego procesu opinii wynika, że rokowania co do powrotu do stanu zdrowia sprzed wypadku są bardzo niekorzystne. Strona powodowa wykazała istnienie interesu prawnego w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości z uwagi na doznane przez P. L. obrażenia. Uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. Powód nie rokuje nadziei na wyzdrowienie, tym samym przyjąć należało możliwość powstania w przyszłości dalszych negatywnych skutków doznanych w wypadku obrażeń. Okoliczność ta wskazuje zaś na zasadność ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki w/w wypadku, co znalazło odzwierciedlenie w punkcie XV wyroku.

Orzeczenie o kosztach zawarte w pkt XVII wyroku Sąd na podstawie art. 98 § 1 3 w zw. z art. 99 k.p.c. tj. przy uwzględnieniu zasady odpowiedzialności z wynik procesu.

Apelacje od tego wyroku wniosły obie strony:

Pozwany zaskarżył wyrok w części:

- zasądzającej na rzecz powoda P. L. świadczenie tytułem zadośćuczynienia w kwocie powyżej 270.000 zł tj. w zakresie kwoty 550.000 zł, a także w zakresie początkowej daty naliczania odsetek wcześniejszej niż data wyrokowania (pkt I wyroku);

- w punkcie III wyroku w części:

- zasądzającej na rzecz powoda P. L. świadczenie tytułem kosztów opieki w kwocie powyżej 111.840,00 zł tj. w zakresie kwoty 38.016,00 zł, (punkt IV wyroku);

w punkcie VII, VIII wyroku;

- zasądzającej na rzecz powoda P. L. rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w zakresie powyżej kwoty 9737,84 zł miesięcznie, tj. w zakresie kwoty 3362,16 zł miesięcznie oraz w zakresie odsetek od zaskarżonej części renty;

- zasądzającej na rzecz powoda P. L. rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w zakresie powyżej kwoty 9737,84 zł miesięcznie, tj. w zakresie kwoty 8482,16 zł miesięcznie oraz w zakresie odsetek od zaskarżonej części renty;

- w punkcie XIV, XVII wyroku;

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1/ naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności:

- przepisu art. 445 k.c. w zw. z 415 k.c. poprzez zasądzenie rażąco wysokiej kwoty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę mimo, iż jest sprzeczna z przyjętymi w orzecznictwie sądów powszechnych kryteriami ustalania wysokości zadośćuczynienia;

- przepisu art. 6 k.c. poprzez uznanie, iż powód wykazał, by rozmiar krzywd przez niego doznanych uzasadniały zasądzenie na jego rzecz przyznanej kwoty zadośćuczynienia oraz by wykazał zakres dochodzonego odszkodowania i renty;

- przepisu art. 444 par. 2 k.c. oraz art. 444 par. 1 k.c. poprzez błędne ustalenie, iż za zasadną należy uznać stawkę 12,00 zł i 18,00 zł za godzinę opieki sprawowanej nad powodem, podczas gdy stawka ta jest stosowana przez wykwalifikowanych pracowników, bądź innych ośrodków, którzy profesjonalnie zajmują się opieką nad osobami chorymi, niepełnosprawnymi, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca w odniesieniu do rodziców powódki,

- przepisu art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz w związku z art. 817 k.c. poprzez ich błędne zastosowanie i zasądzenie na rzecz powoda odsetek ustawowych od kwoty zadośćuczynienia, podczas gdy w niniejszej sprawie wysokość należnych powodowi świadczeń ustalana była według stanu rzeczy w chwili zamknięcia rozprawy (między innymi na podstawie sporządzonych w sprawie opinii biegłych sądowych, zeznań świadków, przesłuchania powoda), co w przypadku uznania powództwa przez Sąd, uzasadnia zasądzenie odsetek ustawowych od dnia wyrokowania.;

2/ naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. i 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające:

- na uznaniu przez Sąd I instancji iż powód wykazał, aby rozmiar doznanych przez niego krzywd, długotrwałość procesu leczenia, rokowania na przyszłość, obecny stan zdrowia uzasadniał zasądzenie na jego rzecz tak wysokiej kwoty zadośćuczynienia, odszkodowania i renty,

- ustaleniu kosztów opieki na poziomie 12,00 zł i 18,00 zł za godzinę, czyli stawce odpowiadającej profesjonalnemu świadczeniu opieki dla osób niepełnosprawnych,

niewyjaśnienie w treści uzasadnienia wyroku przesłanego zasądzenia tak wysokiego zadośćuczynienia, poszczególnych składników odszkodowania i renty.

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa także w zaskarżonej części i rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych w oparciu o przepis art. 100 k.p.c. przy

uwzględnieniu zmian zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Powód zaskarżył wyrok w części oddalającej powództwo co do kwoty 500.000 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 lipca 2013r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

- art. 445 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że zasadne jest przyjęcie kwoty 820.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia jako adekwatnej do doznanej przez powoda krzywdy i spełniającej kompensacyjną rolę tego roszczenia, w sytuacji gdy mając na uwadze doznane przez powoda urazy w wyniku wypadku z dnia 27 sierpnia 2011 roku., ich skutki na zdrowiu powoda, obecny stan zdrowia powoda będący wynikiem przedmiotowego wypadku, adekwatną kwotą zadośćuczynienia rekompensującą powodowi krzywdę jest dalsza kwota 1.320.000 zł (jeden milion trzysta dwadzieścia tysięcy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 lipca 2013r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

- art. 445 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię pojęcia „odpowiedniej sumy zadośćuczynienia” i zasądzenie tego świadczenia w kwocie nieadekwatnej i rażąco zaniżonej w stosunku do rozmiaru poniesionej krzywdy.

Wobec powyższego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda w miejsce kwoty 820.000 zł tytułem zadośćuczynienia kwoty 1.320.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 lipca 2013r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za drugą instancję, ewentualnie o nieobciążanie powoda kosztami postępowania apelacyjnego w trybie art. 102 k.p.c.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Obie apelacje nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny przyjął za swoje, a także trafnie zastosował przepisy prawa procesowego i prawa materialnego.

Na wstępie wskazać należy, że sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji (art. 378 §1 k.p.c.) na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art.382 k.p.c.) z tym zastrzeżeniem, że przed sądem pierwszej instancji powinny być przedstawione wyczerpująco kwestie sporne, zgłoszone fakty i dowody, a prezentacja materiału dowodowego przed sądem drugiej instancji ma miejsce wyjątkowo (art. 381 k.p.c.). Z tej przyczyny Sąd Apelacyjny uznał dowody zgłoszone w postępowaniu apelacyjnym za spóźnione.

Zgodnie z uchwałą składu 7 sędziów (III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz.55), której nadano moc zasady prawnej, sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego. Innymi słowy, jeśli apelujący zarzutów tego rodzaju nie zgłosi, zagadnienie naruszenia przepisów procesowych pozostawać musi poza sferą zainteresowania Sądu (za wyjątkiem tych przepisów, które przełożyć się mogą na stwierdzenie nieważności postępowania, czy nierozpoznanie istoty sprawy, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca).

Strona pozwana zarzuciła zarówno naruszenie przepisów prawa materialnego jak i procesowego, zatem w pierwszej kolejności wymaga rozważenia zarzut naruszenia przepisów procesowych, bowiem zarzut naruszenia prawa materialnego może być właściwie oceniony tylko na tle ustalonego przez sąd stanu faktycznego, a nie stanu postulowanego przez apelującego. Temu służy postępowanie dowodowe zgodnie z którym na podstawie art.6 k.c. i 232 k.p.c. strony zobowiązane są przedstawić sądowi rozpoznającemu sprawę dowody na poparcie swych twierdzeń o faktach.

Nie można jednak zgodzić się z pozwanym, iż Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Przede wszystkim zarzut ten jest zbyt ogólny i nie odwołuje się do konkretnych dowodów i faktów, w szczególności odnośnie przesłanek przyznania zadośćuczynienia. Pozwany zatem w istocie zarzuca wyciągnięcie niewłaściwych wniosków z materiału dowodowego, czyli naruszenie prawa materialnego. Taki sposób formułowania zarzutów naruszenia art. 233 par. 1 należy uznać za nietrafny.

Jedynie odnośnie renty pozwany zarzuca konkretnie błędne przyjęcie stawek za opiekę na poziomie odpowiednio 12 zł co do renty zaległej oraz 18 zł za godzinę odnośnie renty bieżącej. Jednak w tym zakresie zarzut należy uznać za chybiony, bowiem Sąd w tym zakresie oparł się na opinii biegłego. Dodatkowo należy podnieść, że stawka 18 zł na godzinę za opiekę jest obecnie stawką minimalną dopuszczalną przez obowiązujące przepisy.

Wskazać zatem należy, iż Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny sprawy w sposób prawidłowy. Wyprowadzony on został ze wszystkich dowodów zaferowanych przez strony, tak osobowych jak i dokumentów. Sąd Okręgowy odniósł się do całości materiału dowodowego sprawy a jego ocena odpowiada wymaganiam z art. 233 § 1 k.p.c. i bez wątpienia nie przekroczyła granic swobodnej oceny.

Przechodząc do zarzutu naruszenia prawa materialnego a to art. 445 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie należy stwierdzić, że w tym zakresie argumenty obu apelujących nie podważają rozstrzygnięcia sądu I instancji.

Obie strony nieskutecznie kwestionuje naruszenie art. 445 par. 1 k.c. zarzucając zasądzenie na rzecz powoda zadośćuczynienia w nieodpowiedniej kwocie.

Należy zauważyć, że Sądy dysponują w ramach regulacji zawartej w art. 445 § 1 k.c. swobodą w określaniu wysokości odpowiedniej kwoty należnej pokrzywdzonemu tytułem zadośćuczynienia. Ta swoboda jest jednak limitowana konkretnymi okolicznościami sprawy, rozmiarem krzywdy doznanej przez pokrzywdzonego oraz uwarunkowaniami związanymi z poziomem życia społeczeństwa. Instytucja odwoławcza przeprowadzając kontrolę zaskarżonego orzeczenia w zakresie wysokości zasądanego zadośćuczynienia ingeruje w sytuacjach, gdy kwota jest rażąco za wysoka lub rażąco za niska, bowiem tylko w takiej sytuacji Sąd II instancji może dokonać stosownej zmiany orzeczenia Sądu I instancji. Korygowanie zasądanego już zadośćuczynienia uzasadnione jest wówczas i tylko wówczas, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, mających wpływ na jego wysokość, jest ono rażąco niskie lub rażąco wygórowane (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 września 1999r I CKN 477/98).

Cywilistyczne ujęcie zadośćuczynienia przewidzianego w komentowanym przepisie zakłada, iż pełni ono funkcję kompensacyjną, przyznana suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej przez poszkodowanego szkody niemajątkowej. Powinna wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne oraz ułatwić przezwycięzenie ujemnych przeżyć, aby w ten sposób przynajmniej częściowo przywrócona została równowaga zachwiana na skutek zdarzenia. W konsekwencji sąd meriti, ustalając wysokość należnego zadośćuczynienia winien uwzględnić wszystkie okoliczności istotne dla określenia rozmiaru doznanej krzywdy, w szczególności takie jak: wiek poszkodowanego, stopień cierpienia fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw doznanego uszczerbku niemajątkowego, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiowa, uczucie smutku, tęsknoty, żalu, utrata wsparcia, niemożność znalezienia się w nowej sytuacji, poczucie sieroctwa oraz inne czynniki podobnej natury. Jednocześnie zadośćuczynienia ma spełnić funkcję kompensacyjną, przyznana bowiem suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej, jednakże jego wysokość nie może być dowolna.

Zadośćuczynienie powinno mieć charakter kompensacyjny, a więc przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość i być tak ukształtowane, by stanowić ekwiwalent doznanej krzywdy. Z drugiej strony w orzecznictwo wskazuje na potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, co nie może jednak podważać kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 30.01.2004 I CK 13112003 OSN 2005 nr 2 poz. 40).

Należy wziąć pod uwagę, że w związku z następstwami obrażeń ciała odniesionych przez powoda na skutek wypadku z dnia 2 czerwca 2013 r. trwały uszczerbek na jego zdrowiu wyniósł sumarycznie aż 280 % Ten procentowo określony uszczerbek służy jedynie jako pomocniczy środek ustalenia rozmiaru zadośćuczynienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2005 r., I PK 47/05, LEX nr 176307]) niemniej dopełnia on obrazu krzywdy powoda. Jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych, powód na skutek wypadku doznał następujących obrażeń ciała:

Podkreślić zatem należy, że powód w chwili wypadku był młodym mężczyzną (miał 26 lat), miał rodzinę, był osobą w pełni sprawną fizycznie, aktywną zawodowo i towarzysko. Na skutek wypadku stał się całkowicie zależny od pomocy innych osób, w szczególności matki, co źle znosi psychicznie.

Stan jego zdrowia nie rokuje żadnych szans na znaczącą poprawę. Cierpieniom fizycznym niewątpliwie towarzyszą silne przeżycia natury psychicznej, wynikające z licznych ograniczeń w życiu codziennym, co skutkuje u powoda znacznym obniżeniem jakości życia oraz poczucia własnej wartości. Powód nie radzi sobie z zaistniałą sytuacją psychicznie i cierpi na zaburzenia depresyjne.

Zadośćuczynienie przyznawane jest na całe życie. Dotyczy też doznań psychicznych człowieka, obejmuje ból, cierpienie, tak fizyczne, jak i psychiczne. Dotyczy uszczerbku niewymiernego i nieodwracalnego. Zatem uszczerbku tego nie da się wyrazić i ocenić w sposób wymierny w kwocie pieniężnej. Można to uczynić jedynie w sposób przybliżony. W ocenie Sądu zadośćuczynienie w powołanej wysokości uwzględnia obniżenie jakości życia powoda we wszystkich płaszczyznach życia i uwzględnia wszystkie ujemne aspekty z tym związane i w pośredni sposób pozwoli na wyrównanie uszczerbku doznanego przez powoda.

Uwzględniwszy powyższe dane, należy podzielić ocenę Sądu Okręgowego, że w okolicznościach faktycznych sprawy, adekwatnym do poniesionej przez powoda krzywdy niemajątkowej jest zadośćuczynienie w kwotach przyznanych przez Sąd pierwszej instancji 1 100 000 zł, z czego zostało zapłacone 280.000 zł.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku, w kwestii wysokości zadośćuczynienia, broni się przed zarzutami apelacji obu mocną argumentacją. Nie ma potrzeby by tę argumentację Sądu Okręgowego powielać, wystarczy odnieść się do niej z aprobatą i stwierdzić, że nie sposób uznać zasądzonych kwot za nieodpowiednie, a z całą pewnością nie w stopniu uzasadniającym ingerencję Sądu Apelacyjnego.

Reasumując - uważna lektura motywów zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosku, iż Sąd Okręgowy orzekając w przedmiocie wysokości zadośćuczynienia kierował się dyrektywami określonymi w art. 445 § 1 k.c. i nadał mu właściwe znaczenie.

Chybione są również zarzuty dotyczące zasądzenia renty dla powoda – tak bieżącej jak i skapitalizowanej. Pozwany nie zdołał w apelacji wzruszyć ustaleń co do zakresu i kosztów koniecznej dla opieki – również w aspekcie godzinowym i stawki wynagrodzenia za opiekę. Sąd uwzględnił także okresy w którym powód przebywał w zakładach opieki zdrowotnej.

Za chybiony należy uznać zarzut naruszenia art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 i 817 k.c. k.c. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r., o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Zgodnie z dominującym poglądem orzecznictwa sądowego zadośćuczynienie za krzywdę zobowiązany ma zapłacić niezwłocznie po wezwaniu przez uprawnionego i od tego momentu należą się uprawnionemu odsetki (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 września 1970 r., II PR 257/70, OSNC 1971 r. Nr 6, poz. 103, z dnia 12 lipca 2002r., V CKN 1114/00, z dnia 18 lutego 2010 r., II CSK 434/09). W okolicznościach niniejszej sprawy nie można uznać, że dopiero w trakcie procesu krzywda powódki została ujawniona. Pozwany już w trakcie postępowania wywołanego zgłoszeniem szkody dysponował bowiem obszerną dokumentacją lekarską. W szczególności wynikało z niej czterokończynowe trwałe porażenie ciała powoda skutkujące trwałym ponad 100 % uszczerbkiem na zdrowiu.

Uznając zatem apelacje obu stron za nieuzasadnione, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Wobec oddalenia obu apelacji o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. znosząc je wzajemnie między stronami. Większa wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji pozwanego została zrekompensowana większymi kosztami poniesionymi w tym postępowaniu.

SSA Sławomir Jamróg SSA Józef Wąsik SSA Paweł Rygiel